

Projekt

z dnia 22 czerwca 2023 r.
Zatwierdzony przez
Projektodawca: Wójt Gminy
Referent: pracownik socjalny

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY RADZANOWO**

z dnia 27 czerwca 2023 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 40) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2022 poz. 447), Rada Gminy Radzanowo uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Radzanowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do Uchwały Rady Gminy Radzanowo Nr z dnia 27.06.2023 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2023- 2025

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W RADZANOWIE

SPIS TREŚCI

- 1. Wprowadzenie**
- 2. Diagnoza demograficzna w gminie Radzanowo**
- 3. Diagnoza społeczna w gminie Radzanowo. Wskaźniki ewaluacji programu za okres od 01.01.2020 - 31.12.2022**
- 4. Analiza SWOT**
- 5. Odbiorcy programu**
- 6. Cele Gminnego Programu Wspierania Rodziny**
- 7. Realizatorzy programu**
- 8. Źródła finansowania**
- 9. Zakładane efekty realizacji programu**
- 10. Monitoring i ewaluacja programu**
- 11. Podsumowanie**
- 12. Zakończenie**

1. WPROWADZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Radzanowo na lata 2023-2025 powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program ten jest strategicznym dokumentem Gminy Radzanowo opracowanym w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku.

Rodzina jest pierwszym i fundamentalnym środowiskiem życia dziecka. Mówi się o niej, jako o podstawowej komórce społecznej, w której odbywa się wychowanie oraz opieka nad dzieckiem. Dopóki realizacja funkcji opiekuńczo - wychowawczej przez rodziców przebiega prawidłowo, zapewniając tym samym dziecku ochronę praw i wszechstronny rozwój, wówczas rodzina jest najwłaściwszym miejscem harmonijnego wzrostu młodego człowieka. Jednym z najważniejszych celów rodziny winna być dbałość, aby warunki socjalno - bytowe i atmosfera wychowawcza, w jakiej przebywa dziecko były jak najlepsze. Środowisko rodzinne nieustannie otacza człowieka i jest ono najważniejszym miejscem jego życia i rozwoju. Żadna inna forma nie jest w stanie go zastąpić.

Rodzina to podstawowa komórka społeczna i naturalne środowisko wychowawcze dziecka, która oddziałuje na jego osobowość, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowując jego postępowanie. Prawidłowo funkcjonująca rodzina, z powodzeniem spełniająca swoje zadania, stanowi dla swoich członków, w szczególności dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Problemy występujące w rodzinie często są złożone. Główne problemy dezorganizujące życie rodzin to: uzależnienia, przemoc, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych, zdarzenia losowe wywołujące sytuacje kryzysowe oraz zła sytuacja materialna.

Rodzina ma do spełnienia określone funkcje względem swoich członków, w tym dzieci, oraz społeczeństwa. "Funkcje rodziny to tyle, co wyspecjalizowane oraz permanentne działania i współdziałania członków rodziny, wynikające z bardziej lub mniej uświadomionych sobie przez nich zadań, podejmowanych w ramach wyznaczonych przez obowiązujące normy i wzory, a prowadzące do określonych efektów głównych i pobocznych" (Z. Tyszka).

Zdarza się jednak, że w rodzinie występują różne sytuacje wskazujące na niewłaściwe zachowania i postawy rodzicielskie, oraz pewne elementy ukazujące niestosowność różnych sytuacji życia rodzinnego. Jeżeli jednak w życiu codziennym rodziny, sytuacje o zabarwieniu negatywnym nasilają się, a towarzyszyć temu będzie brak więzi emocjonalnych, to wówczas można stwierdzić, że rodzina nie spełnia należycie powierzonych jej funkcji, staje się wtedy rodziną dysfunkcyjną, w której występuje brak lub poważny niedostatek w zaspokajaniu potrzeb biologicznych, rozwojowych i uczuciowych, później następuje dezorganizacja całego środowiska wychowawczego, społecznego, a także emocjonalnego. Rodzina dysfunkcyjna nie wywiązuje się w pełni z obowiązków wobec własnych dzieci, zaniehbując realizację funkcji. Nierzadko problemy występujące w rodzinie dysfunkcyjnej są bardzo złożone, a ich wielkość powoduje trudności w wypełnianiu podstawowych funkcji rodziny.

W celu zaspokojenia odpowiedniego wsparcia konieczne jest podjęcie działań interdyscyplinarnych, tj.:

1. diagnoza sytuacji rodziny i najbliższego środowiska,
2. analiza przyczyn pojawiających się kryzysów,
3. rozwijanie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziców,
4. przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej,
5. dążenie do integracji rodziny.

Odpowiednio zaprojektowane instytucjonalne formy wsparcia powinny mieć charakter pomocniczy, tj. uwzględniać zasoby własne, odbywać się przy jej aktywnym udziale, oraz za jej zgodą. Powyższe oddziaływania pozwolą rodzinom odzyskać poczucie własnej sprawczości i powrócić do prawidłowego wykonywania zadań i funkcji.

Na terenie gminy Radzanowo działania z zakresu wsparcia i pomocy rodzinom realizują min. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, Policja, Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Zespół Interdyscyplinarny, Centrum Kultury i Sportu oraz licznie działające stowarzyszenia i koła.

Podstawy Prawne Programu

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022r., poz. 447 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2023r., poz. 535),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023r., poz. 901),
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023r., poz. 165),
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz. U. z 2020r., poz. 1329 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964r kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U z 2020r., poz. 1359 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964r kodeks cywilny (Dz. U. z 2022r., poz. 1360 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964r kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021r., poz. 1805 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022r o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2022r., poz. 1700 z późn. zm.).

2. DIAGNOZA DEMOGRAFICZNA W GMINIE RADZANOWO

Gmina Radzanowo to gmina wiejska, położona w województwie mazowieckim, w powiecie plockim. Od zachodu graniczy z miastem Płock.
Administracyjnie gmina składa się z 30 sołectw.

Liczba ludności na dzień **31.12.2022r.** wynosiła **8285** osób, w tym: **4184** kobiet i **4101** mężczyzn. W wieku przedprodukcyjnym pozostawało 1 635 osób, produkcyjnym 5 236 osób a poprodukcyjnym 1 414.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Płocku na dzień 31 grudnia 2022r zarejestrowanych osób z terenu gminy Radzanowo jako bezrobotnych było 235, w tym 145 kobiet. Status długotrwale bezrobotnych posiadały 141 osoby.

Wskaźnik bezrobocia na dzień 31.12.2023r dla Gminy Radzanowo wynosił 11,5%.

Statystyka mieszkańców według płci i wieku

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
0-2	110	94	204
3	46	40	86
4-5	93	88	181
6	42	41	83
7	46	53	99
8-12	236	237	473
13-15	170	161	331
16-17	100	78	178
18	51	43	94
19-65	2719	0	2719
19-60	0	2423	2423
>65	488	0	488
>60	0	926	926
ogółem	4101	4184	8285

Źródło: dane Urzędu Gminy w Radzanowie na dzień 31.12.2022r.

3. DIAGNOZA SPOŁECZNA W GMINIE RADZANOWO

WSKAŹNIKI EWALUACJI PROGRAMU ZA OKRES OD 01.01.2020 - 31.12.2022

Do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny niezbędna jest analiza danych o osobach i rodzinach z terenu gminy objętych wsparciem:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzanowie:

W roku 2020 z pomocy i wsparcia GOPS skorzystały **333** rodziny, w 2021 – **313** rodzin, a w 2022 – **185** rodzin.

Powody udzielenia pomocy w latach 2020 - 2022

Lp.	Powód udzielenie pomocy wg. art. 7 ustawy o pomocy społecznej	Liczba rodzin w 2020 roku	Liczba rodzin w 2021 roku	Liczba rodzin w 2022 roku
1	Ubóstwo	71	61	53
2	Bezdomność	2	3	2
3	Bezrobocie	49	44	33
4	Niepełnosprawność	44	39	35
5	Długotrwała lub ciężka choroba	72	56	46
6	Przemoc w rodzinie/ przemoc domowa	1	1	1
7	Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	18	14	14
8	Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w tym:	18	16	13
8a	Rodziny niepełne	9	6	10
8b	Rodziny wielodzietne	3	1	1
9	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	3	1
10	Akoholizm	14	17	16
11	Narkomania	1	0	0
12	Zdarzenie losowe	1	8	2
13	Sytuacja kryzysowa	44	24	1

Źródło: dane GOPS Radzanowo za 2022r.

Powyższe dane wskazują, że kwestia ubóstwa jest czynnikiem dominującym w strukturze udzielania pomocy, kolejnym przeważającym powodem jest długotrwała lub ciężka choroba i niepełnosprawność.

Powodami występowania problemów opiekuńczo – wychowawczych w rodzinach jest głównie uzależnienie, długotrwałe bezrobocie, problemy w pełnieniu ról społecznych. Wynika to głównie z niedojrzałości emocjonalnej, problemów we współżyciu z ludźmi i otoczeniem, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Z danych GOPS w Radzanowie wynika, że asystent rodziny w roku 2020 swoim wsparciem objął 12 rodzin, w roku 2021 – 13 rodzin, a w roku 2022 – 12 rodzin.

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny z uwzględnieniem osób dorosłych i dzieci

Rok	2020	2021	2022
Liczba rodzin	12	13	12
Liczba osób dorosłych	25	22	22
Liczba dzieci	31	32	28

Źródło: dane GOPS w Radzanowie.

Placówki Oświatowe

Elementem mającym istotne znaczenie w ocenie programu są dane dotyczące dzieci i młodzieży z terenu gminy, w tym działań szkół. Placówki oświatowe w ramach swojej działalności w zakresie poprawy sytuacji dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym realizują szereg działań edukacyjnych, wychowawczych, wyrównawczych a także działań rozwijających uzdolnienia i zainteresowania uczniów.

Liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do placówek oświatowych na terenie gminy na dzień 1 września danego roku

Rok	2020	2021	2022
Liczba uczniów we wszystkich placówkach oświatowych	731	724	709
Liczba uczniów w szkołach podstawowych	519	521	523
Liczba dzieci w przedszkolach	212	203	186

W ramach profilaktycznej działalności informacyjno - edukacyjnej dla dzieci i młodzieży zrealizowano programy profilaktyczne oraz działania edukacyjne przeznaczone również dla rodziców.

Zespół Szkolno – Przedszkolny w Rogozinie w roku 2020 zrealizował następujące programy: "Cukierki", "Radość bez złości", "Debata", "Potrafię być sobą".

W roku 2021 realizowano "Profilaktyka zachowań ryzykownych (w tym uzależnień) i zaburzeń psychicznych dzieci i młodzieży", "Cukierki", "Radość bez złości".

W roku 2022 realizowano program „Jak zadbać o równowagę psychiczną własną i młodego człowieka“.

Szkoła Podstawowa w Radzanowie w latach 2020 - 2022 realizowała następujące programy: "Postawy i podstawy", "Noe II", "Niszczycielskie uzależnienia", "Wspomaganie rozwoju dzieci nieśmiałych", "Laboratorium wiedzy pozytywnej" oraz po raz pierwszy w 2022 roku „Skuteczne metody radzenia sobie z napięciem emocjonalnym“ i „Nasze życie zależy od nas“.

W ramach realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego nauczyciele i wychowawcy realizowali zajęcia sportowe, rozwijające zainteresowania oraz zajęcia psycho - edukacyjne. Ponadto zakupiono i przekazano do szkół ulotki edukacyjno - informacyjne dotyczące używek i przemocy.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radzanowie na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, inicjuje działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu oraz podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Prowadzi profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w szczególności dla rodzin i młodzieży poprzez dofinansowanie realizacji szkolnych programów profilaktycznych oraz dofinansowanie działań edukacyjnych przeznaczonych dla rodziców, finansuje punkty konsultacyjne (realizującego świadczenie usług w zakresie konsultacji i poradnictwa grupowego i indywidualnego, dla osób z rodzin z

problemem uzależnienia i przemocy), oraz prowadzi postępowania w zakresie zobowiązania do leczenia odwykowego.

Zamieszczona poniżej tabela pokazuje ilość wniosków jakie wpłynęły do Komisji w latach 2020-2022.

Rok	2020	2021	2022
Liczba złożonych wniosków	9	6	3

Źródło: GKRPA w Radzanowie

Na przestrzeni lat 2020 - 2022 liczba spraw skierowanych do Sądu przedstawiała się zgodnie z danymi w tabeli poniżej:

Rok	2020	2021	2022
Liczba spraw skierowanych do Sądu	6	2	2

Źródło: GKRPA w Radzanowie

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kieruje również wnioski do biegłych sądowych, w celu przeprowadzenia badania i wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Liczba spraw skierowanych do biegłych sądowych i liczba wydanych opinii przez biegłych sądowych w latach 2020- 2022

Rok	2020	2021	2022
Liczba skierowań	5	3	5
Liczba wydanych opinii	5	3	5

Źródło: GKRPA w Radzanowie

Gminne Centrum Kultury i Sportu w Radzanowie realizuje różnorodne formy działań adresowane do każdej grupy wiekowej od dzieci i młodzieży, po grupę seniorów.

Działalność Centrum umożliwia kreatywne włączenie się mieszkańców w tworzenie i rozwój działalności kulturalnej i sportowej, przez co ingeruje w lokalne środowisko, wzmacnia więzi rodzinne i propaguje wspólne spędzanie czasu wolnego poprzez:

- edukację dzieci i młodzieży (nauka gry na instrumentach, zajęcia wokalne indywidualne i grupowe, zajęcia taneczne),
- prowadzenie sekcji sportów walki
- prowadzenie zajęć dla dzieci i młodzieży o tematyce robotyka,
- koordynowanie działań i prowadzenie zajęć dla uczestników Uniwersytetu Trzeciego Wieku,
- koordynowanie działań sekcji wędkarskiej przy CKiS,
- stała współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy oraz jednostkami organizacyjnymi.

Posterunek Policji w Radzanowie prócz podstawowych zadań kompetencyjnych prowadzi szereg działań informacyjno - edukacyjnych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem oraz zapobiegania zjawiskom dezorganizującym życie rodzin.

Liczba interwencji Policji:

Rok	2020	2021	2022
Liczba interwencji	393	488	340

Źródło: dane PP w Radzanowie

Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Radzanowie

Liczba rodzin, w których GZI prowadził postępowanie w ramach procedury "Niebieska Karta" w latach 2020 - 2022

Rok	2020	2021	2022
Liczba rodzin	25	17	14

Źródło: dane GZI w Radzanowie.

Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej w Radzanowie i Rogozinie prowadzą edukację prozdrowotną, promującą zdrowy i aktywny styl życia. W ramach świadczeń medycznych diagnozują problemy rodzinne mające znaczenie dla prawidłowego rozwoju dzieci i warunków ich rozwoju.

W sytuacji, gdy rodzice zostają pozbawieni praw rodzicielskich lub prawa te zostają im ograniczone a nadzór kuratorski i wsparcie asystenta rodziny nie przyniósł oczekiwanych efektów, Sąd postanawia o dalszym ograniczeniu praw rodzicielskich poprzez umieszczenie dziecka poza rodziną biologiczną, tj. w rodzinie zastępczej lub w placówkach opiekuńczo - wychowawczych.

Do opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny niezbędna jest analiza danych przedstawionych w poniższych tabelach.

Liczba dzieci z terenu gminy przebywających w rodzinach zastępczych

Rok	2020	2021	2022
Liczba dzieci	11	13	11

Źródło: dane GOPS w Radzanowie.

Liczba dzieci z terenu gminy przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych

Rok	2020	2021	2022
Liczba dzieci	2	1	1

Źródło: dane GOPS w Radzanowie.

Liczba usamodzielniających się wychowanków po opuszczeniu rodzin zastępczych i placówek z terenu gminy

Rok	2020	2021	2022
Liczba dzieci	1	1	0

Źródło: dane GOPS w Radzanowie.

4. ANALIZA SWOT

REALIZACJA LOKALNEGO PROGRAMU NA TERENIE GMINY RADZANOWO

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• dobra współpraca pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz rodziny,• dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty,• działanie Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz rodzin doświadczających przemocy w rodzinie,• wsparcie rodziny przez asystenta rodziny,• dostępność do pozyskiwania dodatkowych środków finansowych na realizację programów wspierających rodziny,• realizacja programów profilaktycznych i osłonowych,	<ul style="list-style-type: none">• niewystarczająca kadra pracownicza,• przeciążenie nadmiarem obowiązków w pracy,• niechęć rodzin w zakresie zmiany stylu życia,• roszczeniowość i niezaradność rodzin korzystających z pomocy społecznej,• brak mieszkań socjalnych,• niechęć osób do korzystania z poradnictwa specjalistycznego,• stygmatyzacja rodzin dysfunkcyjnych,
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">• wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę,• zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych,• edukacja rodzin poprzez treningi umiejętności rodzicielskich, zarządzania budżetem domowym, dostęp do poradnictwa specjalistycznego,• mobilizowanie młodzieży i dorosłych do podnoszenia swoich kwalifikacji poprzez kursy, szkolenia, udział w projektach aktywizujących zawodowo,• możliwość pozyskania środków finansowych zewnętrznych,• wzrost świadomości i umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia.	<ul style="list-style-type: none">• wzrost zjawisk społecznie nieakceptowanych również wśród dzieci i młodzieży tj. przemoc, alkoholizm, narkomania, uzależnienie od telefonu i internetu itp.,• zaniechanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców,• rozluźnienie więzi rodzinnych,• izolacja rodzin stygmatyzowanych,• zmienność przepisów prawa,• wielopropblemowość rodzin,• wykluczenie społeczne.

5. ODBIORCY PROGRAMU

Program skierowany jest do rodzin z terenu gminy Radzanowo przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, zagrożonych ubóstwem oraz innymi zjawiskami dysfunkcyjnymi.

Aby precyzyjnie określić adresata należy dokładnie określić pojęcie rodziny. Dla celów programu przyjęto definicję rodziny wskazaną w art. 16 pkt 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej określającym rodzinę jako:

"osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku wspólnie zamieszkujące i gospodarujące".

Podkreślić należy, że takie rozumienie rodziny nie zakłada konieczności występowania instytucjonalnej formy małżeństwa ani więzi pokrewieństwa. Rodziną nazwana zostanie natomiast każda grupa osób, która wykazuje cechy pozostawania we wspólnym gospodarstwie domowym.

Program wspierania rodziny w gminie Radzanowo adresowany jest do :

1. Rodzin niewydolnych wychowawczo i niezaradnych życiowo.
2. Rodzin żyjących w ubóstwie, w tym dotkniętym bezrobociem.
3. Rodzin dotkniętych przemocą.
4. Dzieci i młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym.
5. Rodzin z problemami długotrwałej choroby i niepełnosprawności.

6. CELE GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

Cel główny programu:

Głównym założeniem Programu jest udzielenie interdyscyplinarnego wsparcia rodzinom w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej, promowanie prawidłowego modelu rodziny oraz stworzenie zintegrowanego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, wspieranie rodzin dysfunkcyjnych, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Cele szczegółowe :

1. Zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej oraz dążenie do powrotu dzieci do rodzin biologicznych, poprzez wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Działania:

- zapewnienie rodzinom wsparcia asystenta rodziny,
 - zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego, w szczególności prawnego, rodzinnego, psychologicznego,
 - realizacja pracy socjalnej nakierowanej na wzmocnienie kompetencji opiekuńczo - wychowawczych rodzin zagrożonych,
 - współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się pracą z rodziną, w szczególności z placówkami oświatowymi, kuratorami, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej,
 - systematyczny monitoring potrzeb środowiska lokalnego.
2. Zapobieganie zagrożeniom i sytuacjom kryzysowym, wpływającym na prawidłowe funkcjonowanie rodzin oraz rozwiązywanie już istniejących.

Działania:

- zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do różnorodnej oferty zajęć pozalekcyjnych

- oraz spędzania czasu wolnego i wypoczynku,
- monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci,
- pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem,
- podejmowanie działań interdyscyplinarnych w rodzinach dotkniętych przemocą,
- konsultacje i poradnictwo dla rodziców,
- prowadzenie zajęć w świetlicach szkolnych,
- opracowywanie i wdrażanie projektów i programów na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

3. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.

Działania:

- udzielanie pomocy finansowej zgodnie z obowiązującymi przepisami (min. w zakresie pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego),
- poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników GOPS w Radzanowie,
- aktywizacja społeczno - zawodowa członków rodzin we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Płocku,
- kontraktowanie i monitorowanie racjonalnego i celowego wydatkowania świadczeń uzyskiwanych przez rodziny,
- udzielanie dzieciom i młodzieży z rodzin dotkniętych ubóstwem stypendiów szkolnych i socjalnych,
- kwalifikowanie rodzin do korzystania z pomocy w ramach POPŻ,
- zapewnienie rodzinom wsparcia asystenta rodziny,
- umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

4. Monitorowanie sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej.

Działania:

- praca socjalna ukierunkowana na profilaktykę, wsparcie i interwencję edukacyjno – korekcyjną,
- współpraca pomiędzy instytucjami świadczącymi pomoc na rzecz rodzin,
- zapewnienie uczniom pomocy pedagogicznej przez placówki oświatowe.

5. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży i minimalizowanie ich występowania.

Działania:

- organizowanie przez placówki oświatowe warsztatów/ pogadanek z zakresu profilaktyki w zapobieganiu uzależnieniom, agresji i radzenia sobie ze stresem,
- organizowanie dodatkowych zajęć dydaktyczno - wychowawczych dla uczniów,
- udzielanie wsparcia psychologiczno - pedagogicznego uczniom,
- współpraca wszystkich podmiotów pracujących na rzecz dzieci,
- opracowanie i wdrażanie projektów i programów na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych,
- konsultacje i poradnictwo dla rodziców,
- podejmowanie działań interdyscyplinarnych w rodzinach dotkniętych przemocą.

7. REALIZATORZY PROGRAMU

- Urząd Gminy w Radzanowie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzanowie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radzanowie,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Radzanowie,

- placówki oświatowe,
- Posterunek Policji w Radzanowie,
- Gminne Centrum Kultury i Sportu w Radzanowie,
- Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej.

8. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

- budżet gminy,
- budżet państwa,
- środki pozyskane z funduszy zewnętrznych.

9. ZAKŁADANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny ma za zadanie wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, zmniejszenie zjawiska niedostosowania społecznego, zmianę postaw społecznych w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia na rzecz wychowywania w rodzinie biologicznej dziecka.

Działania winny być ukierunkowane na konsolidację współpracy różnych grup społecznych, organizacji pozarządowych, instytucji celem odbudowania właściwych relacji rodzinnych.

10. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitorowanie przebiegu programu odbywać się będzie w oparciu o gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów oraz wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian ujętych w programie. Sporządzane corocznie sprawozdania z wykonanych zadań przez instytucje działające w systemie profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną oraz analizę potrzeb z zakresie wspierania rodziny przedkładane będą do Kierownika GOPS w Radzanowie w terminie do dnia 28 lutego.

Informacja zbiorcza z podjętych działań oraz analiza potrzeb przekładana będzie Wójtowi Gminy Radzanowo w terminie do 31 marca.

Wskaźnik osiągnięcia poszczególnych celów szczegółowych:

- liczba rodzin, w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
- liczba przyznanych świadczeń pieniężnych (pomoc społeczna, świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny),
- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny,
- liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta“,
- liczba osób skierowanych do pomocy specjalistycznej,
- liczba rodzin, którym Sąd ograniczył władzę rodzicielską,
- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
- liczba projektów i programów zrealizowanych na rzecz rodzin,
- liczba interwencji.

11. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny jest zgodny z kierunkiem i działaniami określonymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Radzanowo. Program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy

Radzanowo oraz poprawy sty

lu i jakości ich życia. Wsparcie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku i poczucie odpowiedzialności przy wykorzystaniu własnych potencjałów jakie posiada.

12. ZAKOŃCZENIE

Opieka nad dzieckiem i rodziną jest jednym z kierunków działań lokalnego systemu pomocy społecznej. Aby skutecznie zapobiegać dysfunkcji rodziny konieczne jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę. Najważniejszym elementem jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dla dzieci i młodzieży w taki sposób, aby zapobiegać powielaniu nieprawidłowych wzorców w przyszłości. Pozostawienie rodzin bez fachowego dla nich wsparcia i pomocy specjalistycznej może spowodować wzrost zjawiska degradacji i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami. Ważne jest, by pomoc specjalistyczna (psychologiczna, socjalna, prawna) mogła być dla rodzin bezpłatna. Tworzony system wspierania rodziny i pieczy zastępczej ma na względzie przede wszystkim dobro dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielną życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności.

Skuteczna pomoc dla rodzin w przezwyciężaniu trudności w funkcjonowaniu rodziny i wychowaniu dzieci może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Program ma charakter otwarty i będzie systematycznie aktualizowany w miarę pojawiających się potrzeb oraz posiadanych możliwości. W lokalnym systemie oddziaływań w obszarze rozwiązywania problemów społecznych wszystkie podmioty są ważne i należy brać ich opinię pod uwagę. Tak rozumiana współpraca zapewni pełne i kompleksowe wspieranie dziecka i rodziny oraz spowoduje właściwą relizację Programu Wspierania Rodziny w gminie Radzanowo.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2022, poz. 447) do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu.

Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w gminie Radzanowo na lata 2023-2025. Priorytetem będzie stworzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu mieszkańców. Świadczenie wsparcia dla rodzin zagrożonych społecznym obniżeniem standardu życia ma dać poczucie bezpieczeństwa i gwarancje wsparcia instytucjonalnego. Każdy świadczeniobiorca powinien mieć zapewnione wsparcie i posiadać pewność, że może je otrzymać w instytucjach do tego powołanych.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny 2023-2025 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu przywrócenie zdolności do wypełniania tych ról, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu.

Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych tj. umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego. Przyjęte w ramach Programu zadania są spójne zarówno z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, ustawą z dnia 9 marca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.